

ALGEMENE VERKOOP-, LEVERINGS- EN AANNEMINGSVOORWAARDEN

Gedeponeerd op 21 maart 2019 bij de Rechtbank Gelderland onder nummer 8/2019.

DEEL I: ALGEMEEN DEEL

Artikel 1. Algemeen:

1. De onderstaande definities hebben in deze voorwaarden de volgende betekenis:
 - “**opdrachtnemer**”: MVRO makers van retailomgevingen B.V. (Kamer van Koophandel nummer 09123309) of een aan haar gelieerde rechtspersoon/onderneming (waaronder: M to build B.V. of MVRO-G B.V.), waarbij enkel de rechtspersoon met wie de overeenkomst wordt gesloten verplichtingen aangaat jegens opdrachtgever;
 - “**opdrachtgever**”: de natuurlijke of rechtspersoon die aan opdrachtnemer een opdracht verstrekt ter zake de uitvoering van werken en/of het leveren van diensten en/of het leveren van goederen;
 - “**overeenkomst**”: de tussen opdrachtnemer en opdrachtgever gesloten overeenkomst ter zake de uitvoering van werken en/of het leveren van diensten en/of het leveren van goederen;
 - “**project**”: de opdracht en/of het werk omschreven in de overeenkomst.
2. Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen, offertes, opdrachten, rechtsbetrekkingen en overeenkomsten, hoe ook genaamd, waarbij opdrachtnemer zich verbindt / zal verbinden om werkzaamheden te verrichten voor opdrachtgever.
3. Indien de overeenkomst betrekking heeft op de uitvoering van werken is naast Deel I (Algemeen deel) het bepaalde in Deel II (Bijzonder deel, Aanneming van werk) van toepassing. Ingeval van tegenstrijdigheid prevaleert het bepaalde in Deel II.
4. Indien enige voorwaarde in deze algemene voorwaarden afwijkt van een voorwaarde in de opdrachtbevestiging dan geldt de in de opdrachtbevestiging opgenomen voorwaarde voor wat betreft de tegenstrijdigheid.
5. Deze algemene voorwaarden gelden ook voor eventuele aanvullende of vervolgoopdrachten.
6. De toepasselijkheid van de algemene voorwaarden van opdrachtgever wordt door opdrachtnemer hierbij uitdrukkelijk van de hand gewezen.
7. Alle aanbiedingen door opdrachtnemer zijn vrijblijvend en gelden gedurende 4 (vier) weken, tenzij de aanbieding anders vermeldt. Opdrachtnemer heeft het recht een aanbieding binnen 3 (drie) werkdagen na aanvaarding daarvan te herroepen.
8. Een overeenkomst tussen opdrachtgever en opdrachtnemer komt met inachtneming van deze algemene voorwaarden eerst tot stand door (1) ondertekening van de overeenkomst door opdrachtnemer en opdrachtgever, dan wel (2) de bevestiging en/of acceptatie door middel van een opdrachtbevestiging van opdrachtnemer, dan wel (3) de aanvang van de uitvoering van het project door opdrachtnemer. De overeenkomst geldt als volledig bewezen door (1) de door opdrachtnemer getekende overeenkomst, dan wel (2) de opdrachtbevestiging van opdrachtnemer, tenzij opdrachtgever binnen 5 (vijf) werkdagen na datum verzending van de opdrachtbevestiging schriftelijk zijn bezwaren aan opdrachtnemer heeft kenbaar gemaakt.
9. Iedere aanbieding of toezegging gedaan door een vertegenwoordiger van opdrachtnemer is alleen bindend

voor zover opdrachtnemer dit schriftelijk heeft bevestigd. Mondelinge afspraken binden opdrachtnemer niet dan nadat en voor zover deze schriftelijk zijn bevestigd. Enkel de bestuurder van opdrachtnemer is bevoegd om opdrachtnemer te vertegenwoordigen.

10. Voor opdrachtnemer geldende termijnen zijn niet fataal, tenzij partijen in de overeenkomst uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen. Een overeengekomen termijn gaat eerst in nadat de overeenkomst tot stand is gekomen en alle voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke gegevens in het bezit zijn van opdrachtnemer. Een overeengekomen levertijd wordt minimaal verlengd met het aantal dagen dat is verstreken tussen het moment van overeenkomen en het moment waarop alle voor de uitvoering van overeenkomst noodzakelijke gegevens in het bezit van opdrachtnemer zijn gekomen.

Artikel 2. Prijs en betaling:

1. Tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald, is de in de overeenkomst vermelde prijs exclusief omzetbelasting.
2. Ingeval van een overeenkomst ter zake uitvoering van werken is de in de overeenkomst vermelde prijs gebaseerd op een continu bouwproces en prijspeil van lonen, materialen en dergelijke ten tijde van het moment van aanbidding van de overeenkomst door opdrachtnemer.
3. Ingeval van een overeenkomst ter zake van werkzaamheden anders dan uitvoering van werken wordt – tenzij in de overeenkomst anders is bepaald - de door opdrachtgever verschuldigde prijs berekend op basis van bestede tijd en gemaakte kosten, een en ander met inachtneming van de bij opdrachtnemer geldende uurtarieven.
4. Opdrachtnemer is gerechtigd te factureren conform het termijnschema in de overeenkomst. Ingeval een termijnschema ontbreekt is opdrachtnemer in ieder geval gerechtigd maandelijks te factureren.
5. Betaling door opdrachtgever dient te geschieden binnen 30 (dertig) dagen na factuurdatum. Overeengekomen betaaltermijnen zijn steeds fatale termijnen.
6. Opdrachtgever is niet gerechtigd tot opschorting of verrekening van zijn verplichtingen.

Artikel 3. Verplichtingen opdrachtnemer:

1. Opdrachtnemer is gehouden opdrachtgever te waarschuwen indien de door of namens opdrachtgever vervaardigde vraagspecificatie of de informatie, gegevens of goederen die opdrachtgever ter beschikking stelt of de wijzigingen die opdrachtgever opdraagt evidente onjuistheden bevatten of evidente gebreken vertonen. Opdrachtnemer is niet verder gehouden dan een globale toetsing en opdrachtnemer heeft geen verder strekkende waarschuwingsplicht.
2. Opdrachtnemer is gehouden een algemene aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven te hebben met een dekking van € 5.000.000,00 (zegge: vijf miljoen euro) per gebeurtenis en maximaal € 10.000.000,00 (zegge: tien miljoen euro) per jaar.
3. Opdrachtnemer zal op verzoek van opdrachtgever een afschrift van de in lid 2 genoemde polis verstrekken.
4. Opdrachtnemer levert, behoudens specifiek overeengekomen normen en voorschriften, conform hetgeen opdrachtnemer redelijkerwijs mocht veronderstellen.

Artikel 4. Verplichtingen opdrachtgever:

1. Opdrachtgever is verantwoordelijk voor zowel de tijdige verstrekking als de juistheid van de door of namens hem aan opdrachtnemer verstrekte inlichtingen, gegevens en

beslissingen die nodig zijn om de overeenkomst naar behoren te vervullen.

2. Opdrachtgever garandeert opdrachtnemer dat de door hem ter beschikking te stellen gegevens, materialen, constructies en voorzieningen tijdig en op passende wijze aan opdrachtnemer ter beschikking worden gesteld, en wel zodanig dat opdrachtnemer haar werkzaamheden op de meest efficiënte wijze kan uitvoeren, bij gebreke waarvan opdrachtgever gehouden is de hierdoor veroorzaakte extra kosten aan opdrachtnemer te vergoeden.
3. Opdrachtgever zal documenten die opdrachtnemer bij de vervulling van de opdracht vervaardigt, tijdig beoordelen en na goedkeuring desgevraagd waarmerken.
4. Opdrachtgever deelt schriftelijk aan opdrachtnemer mee welke natuurlijke persoon of personen bevoegd zijn opdrachtgever te vertegenwoordigen. Tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen, zijn ieder van de directievoerder(s) en de projectleider(s) bevoegd om opdrachtgever te vertegenwoordigen.
5. Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de door of namens hem voorgeschreven constructies en werkwijzen, alsmede voor de door of namens hem gegeven orders, aanwijzingen en instructies.
6. Opdrachtgever is aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van gebreken in zaken, bouwstoffen of hulpmiddelen, die door hem ter beschikking zijn gesteld, dan wel door hem zijn voorgeschreven. Opdrachtgever is aansprakelijk voor schade die het gevolg is van door hem of in zijn opdracht door derden uitgevoerde werkzaamheden of verrichte leveringen.
7. Opdrachtgever draagt er zorg voor dat door derden uit te voeren werkzaamheden en/of leveringen, zodanig worden verricht dat hierdoor geen hinder ondervonden wordt door opdrachtnemer.
8. Opdrachtgever is ervoor verantwoordelijk dat (1) opdrachtnemer tijdig beschikt over de benodigde gegevens en goedkeuringen (waaronder (publiekrechtelijke) ontheffingen, vergunningen en dergelijke), (2) locaties waar werkzaamheden worden verricht tijdig beschikbaar zijn voor opdrachtnemer, een en ander met benodigde aansluiting op (nuts)voorzieningen, zoals elektriciteit, (drink)water, gas, perslucht, telecom en rioleringsaansluiting en (3) er deugdelijke gelegenheid is voor aanvoer, opslag en/of afvoer van bouwstoffen en hulpmiddelen.
9. Opdrachtgever garandeert dat de locaties waar werkzaamheden worden verricht asbest veilig zijn, een en ander zoals bedoeld in de Arbeidsomstandighedenwet en daarbij behorende regelgeving. Het onderzoek naar en de eventuele sanering van asbest behoort tot de verantwoordelijkheid van opdrachtgever. Desgevraagd zal opdrachtgever de beschikbare asbestinventarisaties en evaluatierapport ingeval van een asbestsanering aan opdrachtnemer verstrekken.
10. Opdrachtgever is verplicht en opdrachtgever garandeert dat de door opdrachtgever ingeschakelde derden (anders dan opdrachtnemer) voldoen aan alle voorschriften van de Wet arbeid Vreemdelingen (Wav), de Wet allocatie arbeidskrachten en intermediairs (WAADI), de Wet aanpak Schijnconstructies (WAS) en de Wet op de identificatieplicht (WID). Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer van enige boetes en/of sancties en/of schade wegens overtreding van deze wettelijke voorschriften.
11. Opdrachtgever zal alles in het werk stellen om de veiligheid van opdrachtnemer, medewerkers van opdrachtnemer en door opdrachtnemer ingeschakelde derden alsook de omgeving van het project te waarborgen.

Artikel 5. Aansprakelijkheid:

1. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor indirecte schade en/of gevolgschade, daaronder begrepen (maar niet beperkt tot): gederfde winst, gemiste besparingen, schade door bedrijfsstagnatie, omzetschade, imagoschade, bedrijfsschade en andere gevolgschade of indirecte schade die het gevolg is van het niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteren door opdrachtnemer.
2. De aansprakelijkheid van opdrachtnemer is beperkt tot de vergoeding van de directe schade die het rechtstreekse gevolg is van een toerekenbare tekortkoming in de uitvoering van de overeenkomst. Onder directe schade wordt – onder meer – verstaan: de gemaakte redelijke kosten ter vaststelling van de oorzaak en omvang van de schade, de gemaakte redelijke kosten om de prestatie van opdrachtnemer aan de overeenkomst te laten beantwoorden en de gemaakte redelijke kosten ter voorkoming of beperking van de schade. Deze aansprakelijkheid is per overeenkomst beperkt tot maximaal het door de verzekeraar van opdrachtnemer daarvoor uitgekeerde bedrag, te vermeerderen met het eigen risico dat ingevolge de toepasselijke verzekeringsovereenkomst in het betreffende geval voor rekening van opdrachtnemer komt. Als de verzekeraar in enig geval om welke reden dan ook niet tot uitkering overgaat, is de aansprakelijkheid per overeenkomst beperkt tot maximaal 1 (één) maal de prijs in het kader van de desbetreffende overeenkomst, zulks met een maximum van € 50.000,00 (zegge: vijftigduizend euro).
3. De in dit artikel opgenomen beperkingen van aansprakelijkheid gelden niet indien en voor zover sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van opdrachtnemer.
4. Opdrachtgever is gehouden om schadebeperkende maatregelen te nemen. Opdrachtnemer heeft het recht om de schade ongedaan te maken of te beperken door herstel of verbetering van de uitgevoerde werkzaamheden.
5. Het bepaalde in dit artikel heeft zowel betrekking op de contractuele als de buitencontractuele aansprakelijkheid van opdrachtnemer jegens opdrachtgever.

Artikel 6. Vrijwaring:

Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer, haar personeel en eventueel in het kader van de uitvoering van de overeenkomst door opdrachtnemer ingeschakelde derden tegen alle aanspraken van overige derden op vergoeding van enige (vermeend) geleden schade, veroorzaakt door of anderszins verband houdende met door opdrachtnemer geleverde prestaties onder de overeenkomst, tenzij opdrachtnemer, ware deze schade door opdrachtgever geleden, op grond van deze algemene voorwaarden daarvoor aansprakelijk zou zijn geweest en alsdan enkel voor het meerdere boven het bedrag tot waar de aansprakelijkheid van opdrachtnemer dan zou zijn beperkt.

Artikel 7. Uitbesteding:

Opdrachtnemer is steeds gerechtigd om de uitvoering van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk uit te besteden.

Artikel 8. Intellectuele eigendom:

1. Het uitvoeren van de overeenkomst door opdrachtnemer houdt niet tevens in de overdracht van en/of het verstrekken van een licentie ter zake van intellectuele eigendomsrechten die bij opdrachtnemer rusten. Alle intellectuele eigendomsrechten die ontstaan tijdens, of voortvloeien uit, de uitvoering van de overeenkomst behoren toe aan opdrachtnemer. De door opdrachtnemer verstrekte informatie en gegevens blijven eigendom van opdrachtnemer en mogen door opdrachtgever slechts

worden gebruikt overeenkomstig het doel waarvoor zij zijn verstrekt.

2. Voor zover opdrachtnemer werken (als bedoeld in dit artikel en/of onder de overeenkomst) en/of (computer)programmatuur ter beschikking stelt aan opdrachtgever, betekent dit dat opdrachtgever een gebruiksrecht krijgt. Opdrachtnemer verleent daartoe aan opdrachtgever een niet-exclusief en niet overdraagbaar gebruiksrecht op de werken en/of de (computer) programmatuur. Dit gebruiksrecht omvat de toestemming om het werk en/of de (computer)programmatuur te gebruiken in het kader van de normale bedrijfsuitoefening.
3. Opdrachtnemer is bevoegd het project te gebruiken voor marketingdoeleinden.

Artikel 9. Eigendomsvoorbehoud:

Totdat opdrachtgever alle bestaande en toekomstige vorderingen van opdrachtnemer van de in artikel 3:92 lid 2 Burgerlijk Wetboek genoemde categorieën heeft voldaan, blijft opdrachtnemer eigenaar van alle door opdrachtnemer geleverde en nog te leveren goederen.

Artikel 10. Niet werving personeel:

Opdrachtgever zal zich onthouden van het rechtstreeks of door tussenkomst van derden (al dan niet actief) werven en/of in dienst nemen van, respectievelijk anderszins werkzaamheden laten verrichten door, werknemers van opdrachtnemer zelf of één van de overige aan opdrachtnemer gelieerde ondernemingen. Onder 'werknemers' wordt ten deze bovendien verstaan: derde(n) waarop opdrachtnemer ter uitvoering van de overeenkomst een beroep heeft gedaan en/of die anderszins betrokken is/zijn (geweest) bij de uitvoering van de overeenkomst. Deze verplichting geldt gedurende de looptijd van de overeenkomst alsook gedurende twaalf (12) maanden na beëindiging van de overeenkomst. Ingeval opdrachtgever in strijd handelt met het bepaalde in dit artikel, zal opdrachtgever jegens opdrachtnemer een direct opeisbare boete verbeuren van € 5.000,00 (zegge: vijfduizend euro) per overtreding, vermeerderd met € 500,00 (zegge: vijfhonderd euro) per dag dat de overtreding voortduurt.

Artikel 11. Geheimhouding:

Voor zover in het kader van de (uitvoering van de) overeenkomst vertrouwelijke informatie wordt verstrekt, zullen partijen die vertrouwelijke informatie niet anders gebruiken dan noodzakelijk voor de uitvoering van de overeenkomst. Vertrouwelijk informatie mag slechts aan derden worden verstrekt voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van de overeenkomst; die derden dienen zich tot dezelfde geheimhouding te verplichten. Vertrouwelijke informatie is die informatie waarvan partijen weten of behoren te weten dat deze vertrouwelijk is, dan wel die informatie waarvan een partij heeft aangegeven dat deze vertrouwelijk is.

Artikel 12. Kostenverhogende omstandigheden:

Alle kosten die het gevolg zijn van omstandigheden waarmee opdrachtnemer bij het aangaan van de overeenkomst redelijkerwijs geen rekening hoefde te houden, komen voor rekening van opdrachtgever. Indien opdrachtnemer van oordeel is dat kostenverhogende omstandigheden zijn ingetreden, dient opdrachtgever hierover te worden geïnformeerd. Opdrachtnemer is gerechtigd de in dit artikel bedoelde kosten direct in rekening te brengen bij opdrachtgever.

Artikel 13. Levering van goederen

1. Ingeval de overeenkomst ziet op de levering van goederen door opdrachtnemer, dan geschiedt de levering vanaf

fabriek ("ex-works") opdrachtnemer volgens de Incoterms 2000.

2. Indien echter levering op het werk is overeengekomen, dan zullen de goederen op een vervoermiddel worden geleverd op de plek als vermeld in de overeenkomst. Ingeval in de overeenkomst geen specifieke plek is overeengekomen, dan zal de levering geschieden op de bouwplaats althans zo dicht mogelijk daarbij in de buurt. Opdrachtnemer heeft geen verplichting de goederen verder te vervoeren dan tot waar het vervoermiddel op behoorlijke wijze en op een goede losplaats kan komen. Opdrachtgever draagt er zorg voor dat voldoende ruimte voor aflevering en lossen aanwezig is. Opdrachtgever dient de goederen direct te lossen en in ontvangst te nemen. Indien de plek van levering (en bij gebreke daaraan de bouwplaats) niet bereikbaar is, dan wel niet direct gelost wordt, dan zijn de daardoor ontstane kosten voor rekening van opdrachtgever. Opdrachtgever is zelf verantwoordelijk voor het lossen van de goederen en het ter beschikking hebben van de daartoe noodzakelijke hulpmiddelen (zoals een hijskraan of vorkheftruck).
3. Opdrachtgever dient de goederen bij c.q. direct na de levering op uiterlijke staat en hoeveelheid te controleren. Op straffe van verval van een rechtsvordering dienen reclames binnen 14 (veertien) dagen na levering plaats te vinden.
4. Opdrachtnemer garandeert dat de goederen gedurende 3 (drie) maanden zullen functioneren in overeenstemming met hun specificatie. Tenzij zulks schriftelijk is overeengekomen, worden geen verdere garanties verleent.

Artikel 14. Garantie:

1. Indien in de overeenkomst of in deze algemene voorwaarden is vastgelegd dat door opdrachtnemer een garantie wordt verstrekt dan geldt het volgende.
2. Tenzij in de overeenkomst anders is bepaald, geldt de garantie (1) ingeval van levering van goederen bij de levering daarvan en (2) voor het overige bij oplevering van het project/het werk. Opdrachtgever komt geen beroep toe op garantie, ingeval opdrachtgever niet aan al diens verplichtingen heeft voldaan.
3. Geen beroep op garantie kan worden gedaan bij: (1) het niet opvolgen van (gebruiks)aanwijzingen, (instructie)voorschriften en/of handleidingen, (2) gebreken ten gevolge van normale slijtage, (3) onzorgvuldig en/of ondeskundig gebruik door opdrachtgever, (4) gebreken ten gevolge van onheil of ongelukken en (5) zaken, werkwijzen en constructies die op instructie van of namens opdrachtgever zijn toegepast, evenals door of namens opdrachtgever aangeleverde goederen.
4. Ingeval van een gegronde aanspraak op garantie zal opdrachtnemer overgaan tot herstel of vervanging; tot meer is opdrachtnemer niet gehouden. Opdrachtgever moet opdrachtnemer in alle gevallen de mogelijkheid bieden om tot herstel of vervanging over te gaan. Ingeval opdrachtgever dat niet doet, dan komen de aanspraken ter zake te vervallen.
5. Indien blijkt dat opdrachtgever ten onrechte aanspraak heeft gemaakt op garantie, dan komen de door opdrachtnemer gemaakte kosten in verband met onderzoek, herstel en/of vervanging voor rekening van opdrachtgever.
6. Indien kosten van herstel of vervanging naar het oordeel van opdrachtnemer niet in een redelijke verhouding staan tot het belang van opdrachtgever bij herstel, heeft opdrachtgever slechts recht op schadevergoeding.
7. Opdrachtnemer is gerechtigd om een eventueel door haar onderaannemer/leverancier aan opdrachtnemer verstrekte

garantie over te dragen aan opdrachtgever. De overgedragen garantie komt in de plaats van de door opdrachtnemer aan opdrachtgever verstrekte garantie, een en ander voor zover de garantie ten minste gelijk is aan (of meer omvattend is dan) de door opdrachtnemer verstrekte garantie. Opdrachtnemer is alsdan ontslagen uit de betreffende garantieverplichting jegens opdrachtgever. Opdrachtgever is gehouden om op eerste verzoek aan deze overdracht mee te werken.

Artikel 15. Diversen:

1. Omstandigheden buiten de wil en het toedoen van opdrachtnemer, welke van dien aard zijn dat naleving of verdere naleving van de overeenkomst redelijkerwijze niet van haar kan worden verlangd, waaronder onder meer (doch niet uitsluitend) begrepen werkstaking, bedrijfsstoring, stagnatie der toelevering, grondstoffengebrek, de prijsstijgingen als gevolg daarvan en storingen in productieprocessen zowel van opdrachtnemer als van diens toeleveranciers en onderaannemers, gelden als overmacht en geven opdrachtnemer het recht de overeenkomst voor het nog niet uitgevoerde gedeelte te annuleren zonder enige verplichting tot schadevergoeding. In geval van tijdelijke overmacht heeft opdrachtnemer het recht naar keuze of de levering gedurende die tijd op te schorten of de overeenkomst voor het nog niet uitgevoerde gedeelte te annuleren, alles eveneens zonder enige verplichting tot schadevergoeding.
2. Opdrachtnemer is te allen tijde gerechtigd van opdrachtgever zekerheidsstelling te verlangen voor de nakoming door opdrachtgever van zijn verplichtingen uit de overeenkomst. Opdrachtgever zal daaraan op eerste verzoek voldoen. Indien opdrachtgever geen of onvoldoende zekerheid stelt, is opdrachtnemer gerechtigd de overeenkomst te ontbinden.
3. Ingeval ten aanzien van opdrachtgever sprake is van faillissement, (voorlopige) surseance van betaling dan wel van toepassing verklaring van de schuldsaneringsregeling, is opdrachtnemer gerechtigd de overeenkomst zonder ingebrekestelling te ontbinden.
4. Indien door opdrachtnemer een model, monster of voorbeeld wordt getoond of aan opdrachtgever wordt verstrekt, dan is dit slechts ter algemene aanduiding of illustratie. De te leveren zaken kunnen van het getoonde of verstrekte model, monster of voorbeeld afwijken.

Artikel 16. Rechts- en forumkeuze:

1. In de relatie tussen opdrachtnemer en opdrachtgever is Nederlands recht van toepassing. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag is uitgesloten.
2. Alle geschillen tussen partijen naar aanleiding van een overeenkomst, worden – met uitsluiting van de gewone rechter – beslist door de Raad van Arbitrage voor de Bouw, overeenkomstig het arbitragereglement van de Raad van Arbitrage voor de Bouw zoals dat luidt op de dag waarop het geschil aanhangig wordt gemaakt. Opdrachtnemer blijft bevoegd een geschil voor te leggen aan de volgens de wet bevoegde gewone rechter. Indien opdrachtgever een geschil aanhangig wenst te maken, geeft opdrachtgever zulks schriftelijk te kennen aan opdrachtnemer, die daarbij een termijn krijgt van tenminste 5 (vijf) werkdagen om een keuze te maken voor de Raad van Arbitrage voor de Bouw of de volgens de wet bevoegde gewone rechter.

DEEL II: BIJZONDER DEEL, AANNEMING VAN WERK

Artikel 17. Uitvoeringsduur, uitstel van oplevering en schadevergoeding wegens te late oplevering:

1. Indien de termijn, waarbinnen het werk zal worden opgeleverd, is uitgedrukt in werkbare werkdagen, wordt onder werkdag verstaan een kalenderdag, tenzij deze valt op een algemeen of ter plaatse van het werk erkende, of door de overheid, dan wel bij of krachtens collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, vakantiedag of andere niet individuele vrije dag. Werkdagen worden als onwerkbaar beschouwd, wanneer daarop door niet voor rekening van opdrachtnemer komende omstandigheden gedurende tenminste 5 (vijf) uren door het grootste deel van de arbeiders of machines niet kan worden gewerkt.
2. Opdrachtnemer heeft recht op verlenging van de termijn waarbinnen het werk zal worden opgeleverd indien door overmacht, door voor rekening van de opdrachtgever komende omstandigheden, dan wel als gevolg van meer en minder werk, niet van opdrachtnemer kan worden gevegd dat het werk binnen de overeengekomen termijn wordt opgeleverd.
3. Indien de aanvang of de voortgang van het werk wordt vertraagd door factoren, waarvoor opdrachtgever verantwoordelijk is, dienen de daaruit voor opdrachtnemer voortvloeiende schade en kosten door de opdrachtgever te worden vergoed.
4. Bij overschrijding van de termijn waarbinnen het werk zal worden opgeleverd, is opdrachtnemer aan opdrachtgever een gefixeerde schadevergoeding verschuldigd van € 40,00 (zegge: veertig euro) per werkdag tot de dag waarop het werk aan opdrachtgever wordt opgeleverd, behoudens voor zover opdrachtnemer recht heeft op bouwtijdverlenging. Voor de toepassing van dit lid wordt als dag van oplevering aangemerkt de dag waarop het werk volgens opdrachtnemer gereed was voor oplevering (mits het werk vervolgens als opgeleverd geldt), dan wel de dag van ingebruikneming van het werk door opdrachtgever.
5. De gefixeerde schadevergoeding als hiervoor bedoeld in lid 4 bedraagt bij een overeengekomen aannemingsom kleiner of gelijk aan € 20.000,00 (zegge: twintigduizend euro) ten hoogste 20% (zegge: twintig procent) van die aannemingsom en bij een overeengekomen aannemingsom groter dan € 20.000,00 (zegge: twintigduizend euro) ten hoogste 10% (zegge: tien procent) van die aannemingsom.

Artikel 18. Oplevering:

1. Het werk geldt als opgeleverd wanneer opdrachtnemer heeft medegedeeld dat het werk gereed is voor oplevering en opdrachtgever het werk heeft aanvaard. Ter gelegenheid van de oplevering wordt een door beide partijen te ondertekenen opleveringsrapport opgemaakt. Een door opdrachtgever geconstateerde tekortkoming die door opdrachtnemer niet wordt erkend, wordt in het opleveringsrapport als zodanig vermeld.
2. Indien opdrachtnemer heeft medegedeeld dat het werk voor oplevering gereed is en opdrachtgever niet binnen 8 (acht) dagen daarna laat weten of hij het werk al dan niet aanvaardt, geldt het werk als opgeleverd.
3. Indien opdrachtgever het werk afkeurt, dient hij dat schriftelijk te doen onder vermelding van de gebreken die de reden voor afkeuring zijn. Kleine gebreken, die binnen 30 (dertig) dagen kunnen worden hersteld, zullen geen reden tot afkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan.
4. Indien opdrachtgever het werk in gebruik neemt, geldt het werk als opgeleverd.

5. Indien partijen vaststellen dat gelet op de aard of omvang van de tekortkomingen in redelijkheid niet van oplevering kan worden gesproken, zal opdrachtnemer na overleg met de opdrachtgever een nieuwe datum noemen waarop het werk gereed zal zijn voor oplevering.
6. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is het werk voor risico van opdrachtgever.
7. Door opdrachtnemer erkende tekortkomingen worden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk hersteld.
6. Stelposten zijn in de overeenkomst genoemde bedragen, die in de prijs van het werk zijn begrepen en die bestemd zijn voor hetzij
 - a. het aanschaffen van bouwstoffen; en/of
 - b. het aanschaffen van bouwstoffen en het verwerken daarvan; en/of
 - c. het verrichten van werkzaamheden, welke op de dag van de overeenkomst onvoldoende nauwkeurig zijn bepaald en welke door opdrachtgever nader moeten worden ingevuld.

Artikel 19. Aansprakelijkheid na oplevering:

1. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt (en indien een onderhoudstermijn is overeengekomen na het verstrijken van deze onderhoudstermijn), is opdrachtnemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk. Dit luidt uitzondering indien sprake is van een gebrek in het werk dat te wijten is aan opdrachtnemer en dat gebrek redelijkerwijs niet eerder (aldus bij oplevering en in geval van een onderhoudstermijn voor het verstrijken daarvan) door opdrachtgever ontdekt is of redelijkerwijs ontdekt had moeten worden.
2. Ingeval van ontdekking van een gebrek dient opdrachtgever daar zo spoedig als mogelijk schriftelijk mededeling van te doen aan opdrachtnemer. Op straffe van verval van recht dient de mededeling in ieder geval binnen 2 (twee) maanden na ontdekking te worden gedaan.
3. De rechtsvordering uit hoofde van het in lid 1 bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van 2 (twee) jaren na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt (en indien een onderhoudstermijn is overeengekomen na het verstrijken van deze onderhoudstermijn).

Artikel 20. Meer- en minderwerk:

1. Verrekening van meerwerk en minderwerk vindt plaats:
 - a. ingeval van wijzigingen in de overeenkomst dan wel in de voorwaarden van uitvoering; en/of
 - b. ingeval van afwijkingen van de bedragen van de stelposten; en/of
 - c. ingeval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden; en/of
 - d. in de gevallen waarin verrekening van meer- of minderwerk tussen partijen is overeengekomen of dit uit de feitelijke uitvoering blijkt.

Daarnaast vindt verrekening plaats in de gevallen die zijn omschreven in deze algemene voorwaarden.

2. Wijzigingen in de overeenkomst, dan wel de voorwaarden van uitvoering zullen schriftelijk worden overeengekomen. Het gemis van een schriftelijke overeenkomst laat de aanspraken van opdrachtnemer en van opdrachtgever op verrekening van meerwerk en minderwerk onverlet.
3. Opdrachtnemer heeft nadrukkelijk geen verplichting om wijzigingen, aanvullingen en/of werkzaamheden, een en ander in de ruimste zin van het woord, te accepteren die meerwerk tot gevolg hebben. Ingeval opdrachtgever opdracht geeft tot het uitvoeren van meerwerk, mag opdrachtnemer verlangen dat voorafgaand aan de uitvoering schriftelijke overeenstemming wordt bereikt over het meerwerk, waaronder, doch niet beperkt tot de uitvoeringsduur, de termijn van oplevering en de prijs.
4. Minderwerk wordt door opdrachtnemer verrekend bij de eindafrekening.
5. Indien bij de eindafrekening van het werk blijkt dat het totaalbedrag van het minderwerk het totaalbedrag van het meerwerk overtreft, heeft opdrachtnemer recht op een bedrag gelijk aan 10% (zegge: tien procent) van het verschil van die totalen.

- Ten aanzien van iedere stelpost wordt in de overeenkomst vermeld waarop deze betrekking heeft.
7. Bij de ten laste van stelposten te brengen uitgaven wordt gerekend met de aan opdrachtnemer berekende prijzen respectievelijk de door opdrachtnemer gemaakte kosten, te verhogen met een vergoeding van 10% (zegge: tien procent).
 8. Indien een stelpost uitsluitend betrekking heeft op het aanschaffen van bouwstoffen, zijn de kosten van het verwerken daarvan in de prijs van het werk begrepen en worden deze niet afzonderlijk verrekend. Deze kosten zullen echter worden verrekend ten laste van de stelpost, waarop de aanschaffing van die bouwstoffen wordt verrekend voor zover zij door de invulling die aan de stelpost wordt gegeven hoger zijn dan die waarmee opdrachtnemer redelijkerwijs rekening heeft moeten houden.
 9. Indien een stelpost betrekking heeft op het aanschaffen van bouwstoffen en het verwerken daarvan, zijn de kosten van verwerking niet in de prijs van het werk begrepen en worden deze afzonderlijk ten laste van de stelpost verrekend.
 10. Indien in de overeenkomst verrekenbare hoeveelheden zijn opgenomen, en deze hoeveelheden te hoog of te laag blijken om het werk tot stand te brengen, zal verrekening plaatsvinden van de uit die afwijking voortvloeiende meer of minder kosten.

Artikel 21. Schorsing, beëindiging van het werk in onvoltooide staat en opzegging:

1. Opdrachtgever is bevoegd de uitvoering van het werk geheel of gedeeltelijk te schorsen. Voorzieningen die opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing moet treffen, en schade die de opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing lijdt, worden door opdrachtgever aan opdrachtnemer vergoed.
2. Indien gedurende de schorsing schade aan het werk ontstaat, komt deze niet voor de rekening van opdrachtnemer.
3. Indien de schorsing langer dan 14 (veertien) dagen duurt, kan opdrachtnemer vorderen, dat hem een evenredige betaling voor het uitgevoerde gedeelte van het werk wordt gedaan. Daarbij wordt rekening gehouden met op het werk aangevoerde, nog niet verwerkte, maar wel reeds door opdrachtnemer betaalde bouwstoffen.
4. Indien de schorsing van het werk langer dan 1 (één) maand duurt, is opdrachtnemer bevoegd het werk in onvoltooide staat te beëindigen. In dat geval dient overeenkomstig het bepaalde in lid 5 te worden afgerekend.
5. Opdrachtgever is te allen tijde bevoegd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te zeggen. Opdrachtnemer heeft in dat geval recht op de prijs van het werk, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten. Opdrachtnemer is gerechtigd om in plaats van voorgaande aanspraak 15% (zegge: vijftien procent) van de waarde van het niet uitgevoerde deel van het werk in rekening te brengen.

Artikel 22. Bouwstoffen:

1. Door opdrachtgever ter beschikking gestelde of voorgeschreven bouwstoffen worden geacht te zijn goedgekeurd door opdrachtgever.
2. Ingeval opdrachtgever heeft verklaard de uit het werk komende bouwstoffen te willen behouden, dienen deze voor rekening en risico van opdrachtgever van het werk te worden verwijderd.
3. Indien na de totstandkoming van de overeenkomst blijkt dat het bouwterrein verontreinigd is of de uit het werk komende bouwstoffen verontreinigd zijn, is opdrachtgever aansprakelijk voor de daaruit voortvloeiende gevolgen en kosten.

Artikel 23. Verzekering:

1. Opdrachtgever verzekert het werk vanaf de aanvang van het werk tot en met het einde van de onderhoudstermijn, indien overeengekomen, althans in elk geval tot en met de oplevering, door middel van een adequate Construction All Risks (CAR-) verzekering, tegen alle materiële schade, verlies of vernietiging, door welke oorzaak dan ook, met terzijdestelling van het bepaalde in de artikelen 7:951 en 7:952 van het Burgerlijk Wetboek. De CAR-verzekering dient tenminste dekking te bieden tegen een zodanig bedrag dat de kosten van opruiming, herstel of vervanging van hetgeen is beschadigd of verloren gegaan, kunnen worden voldaan. De verzekering dient te worden afgesloten bij een in Nederland erkende (schade)verzekeraar die over de relevante vergunningen beschikt die op grond van de Wet op het financieel toezicht worden geëist. Deze CAR-verzekering dient primair te zijn, in de zin dat deze prevaleert boven andere verzekeringen.
2. De CAR-polis zal bepalen dat in elk geval van schade de uitkering van de verzekeringspenningen zal geschieden aan wie de zaken toebehoren. Aftrek in verband met eigen risico kan voor opdrachtnemer nimmer meer bedragen dan 1% (zegge: één procent) (met een maximum van € 2.500,00) van zijn aannemingsom per gebeurtenis.
3. Opdrachtgever zal bedingen dat in de polis alle bij de uitvoering van het werk betrokken partijen en hun werknemers tegenover elkaar als derden worden aangemerkt.
4. Opdrachtgever zal bedingen dat in de verzekeringsvoorwaarden uitdrukkelijk is bepaald dat de verzekeringsmaatschappij een door haar betaalde schade niet zal verhalen op opdrachtnemer.
5. Opdrachtgever zal op eerste verzoek een afschrift van de polis en de voorwaarden ter zake de CAR-verzekering aan opdrachtnemer verstrekken.